

Balans

CBN over omzet van franchisenemer

Auteur(s): Stefaan van
Crombrugge

Editie: 757 p. 4

Publicatiedatum: 29 februari 2016

CBN over omzet van franchisenemer

De Commissie voor Boekhoudkundige Normen heeft onlangs ook een ontwerpadvies uitgebracht over de bepaling van de omzet van franchisenemers (Ontwerpadvies van 13 januari 2016 - Bepaling van de omzet van een franchisenemer). Kort samengevat komt het erop neer dat een franchisenemer normaal optreedt in eigen naam en voor eigen rekening en dat zijn verkopen daarom integraal in zijn omzet moeten worden opgenomen.

Begrip franchising

Franchising is traditioneel een onbenoemde overeenkomst. Thans valt zij wel onder het ruimere concept van de 'commerciële samenwerkingsovereenkomst' in de zin van artikel I.11., 2° van het Wetboek van Economisch Recht. Die bepaling definieert de commerciële samenwerkingsovereenkomst als de overeenkomst gesloten tussen meerdere personen, waarbij de ene persoon het recht verleent aan de andere om bij de verkoop van producten of de verstrekking van diensten een commerciële formule te gebruiken onder één of meer van de volgende vormen : een gemeenschappelijk uithangbord, een gemeenschappelijke handelsnaam, een overdracht van knowhow, een commerciële of technische bijstand.

De Commissie wijst erop dat deze bepaling van het Wetboek van Economisch Recht, anders dan de vroegere wet van 19 december 2005 betreffende de precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten, niet de voorwaarde stelt om op te treden in eigen naam en voor eigen rekening. Maar zij wijst er meteen ook op dat de franchiseovereenkomst alleszins onder het toepassingsgebied van de vroegere wet van 19 december 2005 viel, omdat de definitie ervan o.a. de voorwaarde omvat dat de franchisenemer optreedt in eigen naam en voor eigen rekening.

De Commissie neemt dan de volgende definitie van de franchise over uit de rechtsleer : de franchisenemer verkoopt producten en diensten in eigen naam en voor eigen rekening door tegen vergoeding de commerciële formule van de franchisegever, het essentiële kenmerk van de franchise, te gebruiken.

Omzet

De Commissie brengt haar vroegere advies 103 uit 1977 over de omzet van tussenpersonen in herinnering (*Bull.C.B.N.*, nr. 1, augustus 1977, 12). Daarin behandelde

zij de manier waarop de omzet moet worden bepaald van een onderneming die optreedt als makelaar, mandataris of commissionair.

De mandataris treedt op in naam en voor rekening van zijn opdrachtgever. De commissionair treedt op in eigen naam, maar voor rekening van zijn committent. Voor de bepaling van de omzet van de tussenpersoon moet in beide gevallen worden nagegaan of de tussenpersoon handelde voor eigen rekening of voor rekening van zijn opdrachtgever of committent in zijn verhouding met deze personen. In het laatste geval, wat wel de normale gang van zaken is bij mandatarissen en commissionairs, mag enkel de vergoeding die de tussenpersoon ontvangt, worden opgenomen in diens resultatenrekening.

De voorwaarde voor de franchisenemer om op te treden *in eigen naam en voor eigen rekening*, is een fundamenteel verschil ten opzichte van de commissionairs-, mandataris- of makelaarsovereenkomsten die worden behandeld in het advies 103, en waarbij deze commerciële tussenpersonen optreden voor rekening van derden. Overeenkomstig dit advies hebben de inkomsten en uitgaven van een franchisenemer in zijn hoofde het karakter van opbrengsten en kosten en moeten zij als zodanig worden geboekt in de resultatenrekening van deze franchisenemer.

Onechte franchiseovereenkomst

In de praktijk komen overeenkomsten voor, die in soortgelijke omstandigheden worden gesloten als franchiseovereenkomsten, maar die er toch van verschillen en dichter aanleunen bij andere overeenkomsten van commerciële samenwerking. Zo zou een commissionair bij de verkoop van producten een commerciële formule van de committent kunnen gebruiken.

Om in dit geval de omzet correct te boeken, moet de precieze aard van de commerciële samenwerkingsovereenkomst worden bepaald, in functie van de specifieke uitvoeringsmodaliteiten van de overeenkomst, en moet meer bepaald worden nagegaan of de verrichtingen al dan niet worden uitgevoerd voor rekening van een opdrachtgever.

De Commissie geeft het voorbeeld van een commerciële samenwerkingsovereenkomst waarbij een eigendom en bijgevolg de risico's pas worden overgedragen bij de verkoop aan de uiteindelijke klant, en niet voorafgaand aan deze verkoop (in welk geval de tussenpersoon een voorraad in eigendom zou aanhouden). Zulke overeenkomst leunt dichter aan bij de commissionairsovereenkomst dan bij de franchiseovereenkomst. Bijgevolg zijn de aanbevelingen met betrekking tot tussenpersonen die optreden voor rekening van hun opdrachtgever van toepassing en bestaat de omzet van de tussenpersoon enkel uit zijn vergoeding.

Eventuele opmerkingen bij dit ontwerpadvies kunnen tot uiterlijk 4 april 2016 (17.00 u) bij de Commissie worden ingediend, ofwel per brief (Commissie voor Boekhoudkundige Normen, City Atrium, Vooruitgangstraat 50, 1210 Brussel) ofwel per e-mail (cnc.cbn@cnc-cbn.be).